

РОЗПОВСЮДЖЕНІСТЬ ВЕРТИКАЛЬНИХ ЗУБОЩЕЛЕПНИХ АНОМАЛІЙ В ПОСТІЙНОМУ ПЕРІОДІ ПРИКУСУ

Ращенко Н.В.

к.мед.н., доцент

Національний Медичний Університет імені О.О. Богомольця
доцент кафедри ортодонтії та пропедевтики ортопедичної стоматології

Трохимець Ю.В.

асистент кафедри ортодонтії та пропедевтики ортопедичної стоматології

Актуальність. Ортодонтична патологія є однією з найпоширеніших стоматологічних проблем і зустрічається в усіх періодах прикусу. Зубо-щелепно-лицеві аномалії призводять до появи морфологічних, функціональних та естетичних порушень, які значно впливають на якість життя пацієнтів та виникнення проблем соціальної адаптації. В останні роки за даними різних авторів [3, 4, 6], кількість пацієнтів з вертикальними аномаліями прикусу значно зростає, особливо в дорослому віці.

Тому актуальним залишається інтерес науковців до вивчення поширеності глибокого та відкритого прикусу серед різних популяцій.

Мета провести аналіз розповсюдженості відкритого та глибокого я вертикальних аномалій в постійному періоді прикусу.

Мета – провести аналіз розповсюдженості вертикальних аномалій в постійному періоді прикусу.

Матеріали і методи.

Нами проведено огляд літературних джерел електронних наукових баз медичних даних (PubMed, Embase, Medline, Google Scholar) за останні 10 років з 2014-го по 2024-й, які досліджували поширеність ортодонтичних патологій, зокрема вертикальних аномалій прикусу (ключові слова: vertical malocclusion, permanent dentition, deep bite, open bite, overbite). В дослідженнях використовувалися наступні класифікації ортодонтичних патологій: А. Angle (1889) який розділяв малоклюзії на класи залежно від взаємного положення молярів, Н. Schudy (1964) поділяв на системи діагностики, орієнтовані на вертикальний аспект (vertically focused diagnostic systems).

Для аналізу було використано програмне забезпечення RevMan та Stata.

Результати. Частота ортодонтичної патології в постійному періоді прикусу коливається в межах 40-70% серед всіх видів патологій прикусу. Найбільш поширеними є сагітальні аномалії прикусу (II клас 27-32%; III клас 6-9%), тоді як вертикальні складають 24-38% серед усіх виявлених зубощелепних аномалій. Глибокий і відкритий прикус під час клінічного огляду було діагностовано в 21-28% і 3,6-10% відповідно. Поширеність аномалій значно варіюється залежно від

регіону - в Азії частота глибокого прикусу вища, тоді як відкритий прикус частіше зустрічається у популяціях Африки.

Висновки. Аналіз поширеності ортодонтичної патології в постійному періоді прикусу вказує на високу розповсюдженість вертикальних аномалій прикусу. Відкритий і глибокий прикус мають різні етіологічні чинники, що потребує індивідуалізованого підходу до діагностики та лікування. Застосування стандартизованих класифікацій, таких як класифікація Schudy, дозволяє уніфікувати алгоритми ведення пацієнтів з вертикальними аномаліями в постійному періоді прикусу.

На наш погляд, класифікація H.Schudy заслуговує особливої уваги, тому що основним принципом цієї класифікації є урахування напрямку і взаємодії росту щелеп, а також вплив на оклюзійну площину, що дозволяє виявити етіологію вертикальних порушень, планувати індивідуалізоване ортодонтичне лікування та розуміти взаємозв'язок між вертикальним ростом щелеп і оклюзійними порушеннями.

Список літератури:

1. Balina S, Karri T, Indugu V, Gade RR, Meher Vineesha C, Likhita C. Prevalence and Distribution of Malocclusion Using Dewey's Modification in Coastal Andhra Pradesh, India: A Cross-Sectional Study. *Cureus*. 2023 Aug 4;15(8):e42965. doi: 10.7759/cureus.42965. PMID: 37667712; PMCID: PMC10475314.
2. Alhammad MS, Halboub E, Fayed MS, Labib A, El-Saaidi C. Global distribution of malocclusion traits: A systematic review. *Dental Press J Orthod*. 2018 Nov-Dec;23(6):40.e1-40.e10. doi: 10.1590/2177-6709.23.6.40.e1-10.onl. Erratum in: *Dental Press J Orthod*. 2019 Aug 01;24(3):113. doi: 10.1590/2177-6709.24.3.113.err. PMID: 30672991; PMCID: PMC6340198.
3. De Ridder L, Aleksieva A, Willems G, Declerck D, Cadenas de Llano-Pérula M. Prevalence of Orthodontic Malocclusions in Healthy Children and Adolescents: A Systematic Review. *Int J Environ Res Public Health*. 2022 Jun 17;19(12):7446. doi: 10.3390/ijerph19127446. PMID: 35742703; PMCID: PMC9223594.
4. Lombardo G, Vena F, Negri P, Pagano S, Barilotti C, Paglia L, Colombo S, Orso M, Cianetti S. Worldwide prevalence of malocclusion in the different stages of dentition: A systematic review and meta-analysis. *Eur J Paediatr Dent*. 2020 Jun;21(2):115-122. doi: 10.23804/ejpd.2020.21.02.05. PMID: 32567942.
5. Sunil, N.; Ganapathy, D.; Visalakshi, R. Prevalence of malocclusion among adolescent schoolchildren in Malaysia. *Drug Invent. Today* 2019, 11, 2571–2577.
6. Avrella MT, Zimmermann DR, Andriani JSP, Santos PS, Barasuol JC. Prevalence of anterior open bite in children and adolescents: a systematic review and meta-analysis. *Eur Arch Paediatr Dent*. 2022 Jun;23(3):355-364. doi: 10.1007/s40368-021-00683-6. Epub 2021 Nov 12. PMID: 34767190.
7. Krooks L, Pirttiniemi P, Kanavakis G, Lähdesmäki R. Prevalence of malocclusion traits and orthodontic treatment in a Finnish adult population. *Acta Odontol Scand*. 2016 Jul;74(5):362-7. doi: 10.3109/00016357.2016.1151547. Epub 2016 Mar 3. PMID: 26940248.